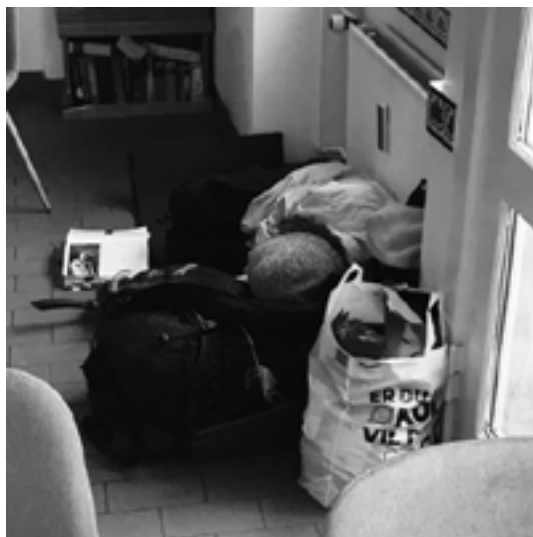

Hugs & Food

VÆRESTED FOR HJEMLOSE

ÅRSSKRIFT 2019

INDHOLD

04 FORORD

09 LEVET LIV PÅ GADEN

14 ET SKAB ER IKKE BARE ET SKAB

18 DET MINDSTE VI KAN GØRE ER AT GIVE VORES TID

22 HER KOMMER TROEN TIL SIG SELV

28 ET TRYGT STED AT SNAKKE OM SVÆRE TING

35 JULEN ER HJERTERNES TID - BARE IKKE FOR ALLE

FORORD

Temaet for årets Hjemløsedag 2019 var ”Hjemløshedens mange ansigter”, som meget fint henviser til at hjemløse er lige så mangfoldige og individuelle, som alle andre mennesker i vores samfund. Dette glemmer man måske nemt og kommer til at skære alle over en kam, hvorved man kommer til at holde fast i stereotypiske opfattelser af hvad det vil sige at leve på gaden. I denne udgave af Hugs & Foods årsskrift taler jeg med Jan, der er en fast bruger af værestedet, om blandt andet hans syn på, hvad det kræver for at kunne klare sig som gadesover, samt hvilke positive sider der er ved at leve så alternativt – udenfor samfundet (som han selv beskriver det).

Fælles for de hjemløse, der kommer ved Hugs & Food, er, at de på et tidspunkt i deres liv har mistet alt og nu befinder sig i en situation, hvor de har meget få handlemuligheder. De må ofte nøjes frem for at kunne vælge frit. Deres tilværelse præges således typisk af mangel på overskud, hvilket generelt resulterer i, at de binder an med kortsigtede strategier. Det handler om ren overlevelse.

Ved værestedet har vi derfor fokus på at møde folk i øjenhøjde og samtidigt sætte ind, hvor behovet for hjælp er mest akut.

For os handler det først og fremmest om at få dækket de hjemløses mest basale behov, og omsorgsarbejdet med at støtte den hjemløse i egenomsorg er et vigtigt sted at starte. Værestedet tilbyder gratis tøjvask, og vi kan til tider også give et nyt sæt tøj. Derudover hjælper vi gerne med en hårklipping eller en grundig barbering, og der kan også være brug for et varmt fodbad efterfulgt af en pedicure til de trætte fødder. Dette giver kæmpe velvære og er medvirkende til at den hjemløse mobiliserer overskud til at kunne klare resten af dagen. Hjælp til denne gruppe mennesker er ofte en proces, der starter med enkelte tiltag, så det føles overskueligt for den hjemløse. Her efter kan vi som regel følge op med yderligere tiltag uge efter uge. På denne måde arbejdes både med relationen samt det rent praktiske, at det efterhånden bliver til rutine at skifte tøj, klippe negle osv.

I 2020 udvider vi vores tilbud med et badeværelse med brusebad. Dette betyder, at de hjemløse kan få et tiltrængt bad samt ro til at barbere og soignere sig i trygge omgivelser og efterfølgende iklæde sig rent tøj. Det kan være deres eget tøj, der er blevet vasket eller i nogle tilfælde tøj, som de får af os. I vores badeværelse vil de have

en stund for dem selv i rolige rammer, hvor der er forståelse for at det godt må tage sin tid. Det er Den Sociale Fond der har bevilliget badeværelset, og udbygningen vil i høj grad løfte det sociale tilbud. Vi glæder os til at badet bliver en del af mange ting, vi kan tilbyde de hjemløse, når de kommer ved Hugs & Food og har brug for et pusterum fra gaden.

Vi tror fortsat på, at man er tilbøjelig til generelt at tage bedre beslutninger, når man mødes med respekt og som et ligeværdigt menneske, der har fået dækket de mest basale behov. Netop det er altid vores udgangspunkt i mødet med vores brugere. Hvad der umiddelbart kan virke som en lille hjælp, kan i virkelig-heden være første skridt på vejen til langt større forandringer. Hugs & Food hjælper primært gadesovere og udeliggere med deres ofte ret komplekse og sociale problemstillinger, der begrænser eller ligefrem hæmmer dem a i at leve det liv, de gerne vil leve.

- Justine Mitchell, daglig leder af Hugs & Food

Hjemløsedagen afholdes hvert år på FN's internationale fattigdomsdag d. 17. oktober, på Rådhuspladsen i København. Bag arrangementet står følgende organisationer, der alle arbejder med hjemløshed: Ombold, Kofoeds Skole, Kirkens Korshær, projekt UDENFOR, Røde Kors, Gadens Stemmer, Det Grønlandske Hus, Hus Forbi, Frelssens Hær og Hugs & Food.

Hver andet år i uge 6 laver Det Nationale Forsknings- og Analysecenter For Velfærd (VIVE) en landsdækkende kortlægning af hjemløshed. Den seneste kortlægning fra 2019 viser et lille fald i unge hjemløse mens antallet af midaldrende (50-59 år) og ældre (over 60 år) hjemløse er steget. Desuden ses en stigning i gadesovere og hjemløse borgere på herberger, samt en stigning af krigsveteraner.

Mange af de brugere, som kommer ved Hugs & Food, har store oppakninger, da de fleste sover ude hele året rundt.

LEVET LIV PÅ GADEN

INTERVIEW MED EN GADESOVER

Man kan stadigvæk godt have venner, selvom man er hjemløs

På de grønne københavnerbænke i en solplet overfor Hugs & Food, sidder Justine og snakker med Jan, vis navn er ændret af hensyn til anonymitet. Jan er fast bruger af værestedet og Hus Forbi sælger. Han sidder med rank ryg og hans lange ben er krydset, mens hans ene fod dingler nærmest rytmisk. Jan er klædt i sort fra top til tå, med en sort, tætsiddende striktrøje, sorte støvler og sorte Hus Forbi bukser, der engang har set bedre dage. Alle hans lommer er fyldt til bristepunktet og buksen har fået en slags læderlignende overflade. Man fornemmer, at alle hans ting har en funktion. Fra kuglepennen, som sidder i lommen på overarmen, til det lille nylon etui, som hænger fra bæltet. Ansigtet og særligt hænderne er allerede præget af den tidlige forårssol og hans kasket skygger ikke bare for solen men skjuler hans lange hestehale.

JUSTINE: Når jeg taler med folk, som ikke kender hjemløse, siger de altid, at det må være enormt hårdt at være på gaden. Jeg tror, de gør sig en masse forestillinger om det, og så prøver jeg at altid at sige, at der også er nogle positive aspekter ved at bo på gaden. Bl.a. det her med, at man kan føle en anden form for frihed. Men jeg ved jo egentlig ikke så meget om det...
JAN: Som du selv siger, så er der det her med friheden. I princippet kan jeg stå op, når jeg står op, og gå i seng, når jeg går i seng, eller lægge mig hvor jeg nu gør.
JUSTINE: Og er det noget, du værdsætter?
JAN: Ja, altså jeg kører min egen rytme, eller prøver at køre en rytme. Har jeg lyst til at stå op og bare ligge og høre musik et stykke tid inden, jamen så gør jeg det. Nu er jeg jo så heldig, at jeg prøver altid at have "buffer-tanken"

med lidt penge, så man kan klare sig et par dage, så jeg ikke er tvunget til at skulle sælge mine aviser hver dag. Så stress får jeg i hvert fald ikke. Og det er nok en af de ting, jeg er glad for. Og så vores interne sammenhold er også utrolig stort. Jeg plejer at spørge folk, hvor meget de snakker med dem, de bor i opgang med. Meget lidt, svarer de fleste. Folk på gaden er mere sociale, omgås mere og mødes tiere. Så jeg vil sige, at det sociale aspekt er dejligt. Hvis man vil altså. Det er jo også op til en selv, hvad man har lyst til.
JUSTINE: I alle fællesskaber, er der vel også nogen gange nogle hierarkier. Nogle, der er stærkere end andre på den ene eller anden måde?
JAN: Ja, altså det kan man jo godt sige. Der er dem, som tror, de er mere end andre, men det er de ikke. Og selvfølgelig har vi også vores egne små intriger og alt det der, og det gider jeg

bare ikke blande mig i.

JUSTINE: Så der er altså også ven-skaber og stærke relationer på gaden?

JAN: Ja.

JUSTINE: Og kærlighed?

JAN: Ja, der er jo nogle, der har fundet hinanden. Om det er af nød eller tvang, det må man jo så finde ud af...

JUSTINE: Kan du prøve at fortælle lidt om en almindelig dag på gaden?

JAN: Jeg bevæger mig imellem nogle faste steder, så man ikke ligger det samme sted hver nat og bliver for kendt. Og så er der det med vind og vejr. Lige nu er det dejligt, fordi vi har haft en mild vinter, så jeg har ligget mere under åben himmel. Jeg har også et sted, som er overdækket, hvor jeg kan gemme mig, hvis det regner eller sner. Så bliver man ikke våd. Ellers har jeg jo heldigvis så meget udstyr. Også presenninger.

JUSTINE: Jeg tænker også umiddelbart, at du er en af dem, som klarer sig rigtig godt på gaden?

JAN: Ja. Det er nok på grund af min baggrund som gammel soldat, ik? Altså, jeg har skulle ligge ude.

JUSTINE: Så du trives egentlig ret godt med at være på gaden?

JAN: Jeg trives godt med det nu. Det er nok også, fordi jeg er så dejlig afslappet og ikke lader mig stresser og gå på. Og jeg er jo også lige holdt op med at drikke.

JUSTINE: Jeg skulle lige til at sige det. Det er jo også en kæmpe ting.

JAN: Havde det ikke været for min ekskæreste og en ven, jamen så havde det nok været hårdere.

JUSTINE: Har man brug for at drikke mere, når man bor på gaden?

JAN: Man gør det nok bare altså. Og så tager den ene den anden, og står man og snakker eller møder nogen. Ja, så kommer ens forbrug nok højere op.

JUSTINE: Jeg tænker, at det kræver visse... ja, jeg vil ligefrem kalde det evner, hvis man skal overleve på gaden?

JAN: Ja... jo, jo. Vi lærer sådan nogle steder som her (red. Hugs & Food) at kende, hvor man kan få noget at spise. Og vi finder herberger eller natcaféer. Dem bruger jeg nu ikke, men det er rart, at de er der for dem, som har lyst til at ligge inde. Jeg kan bare ikke holde det ud for meget.

JUSTINE: Der må være en masse ting, som er anderledes end at bo i lejlighed. F.eks. i forhold til noget helt lavpraktisk som at skulle have sit sovegrej og sin taske med sig.

JAN: Ja, den skal man have med sig, hvis man ikke kan have den liggende. Jeg var så heldig i efteråret, at jeg kunne have mine ting stående et sted, hvor det ikke blev fjernet. Det var jeg egentlig glad for på det tidspunkt. JUSTINE: Alligevel har du tingene

med dig, kan jeg se. Var det et behov, som var der fra starten af, eller er det kommet?

JAN: Jamen som jeg siger, jeg kunne have tingene liggende før. Og det var jo dejligt, at man ikke skulle slæbe rundt på alt sammen. Ellers bliver man nødt til at have en vogn eller en barnevogn eller som mig nu, en cykel. Eller det jeg kørte med før – kørestolen.

JUSTINE: Den var også noget af et blikfang. Fik du ikke ret meget opmærksomhed?

JAN: Jo, også fordi der ikke var dæk på, så den larmede lidt mere måske. Så folk kunne altid høre, når det var mig, som kom.

JUSTINE: Vi har talt om det før. Noget af det, jeg har sværest ved at forstå er, at når man endelig får et værelse på et herberg, så er sengen for blød, eller værelset er for småt eller...

JAN: Det larmer for meget. Naboerne larmer eller sengen er for blød, som du siger. Vi er jo vant til, folk som mig, at være under åben himmel, så det at komme indenfor kan føles ligesom at være i fængsel. Du er buret inde. Det er vi jo ikke vant til, vi er jo vant til at bevæge os frit.

JUSTINE: Så det du også siger, for at opsummere, er, at hjemløse er ligeså forskellige som alle andre?

JAN: Ja, altså... At vi måske er lidt mere sociale en gang imellem, fordi vi sidder

der. Og det er nok også det folk bliver lidt nervøse for. Vi sidder måske i en flok. Og drikker man, så... Jamen så ser det måske værre ud, når man sidder en fem-seks stykker og drikker. Og så er det, at alle bliver slået over en kam – at det gør alle hjemløse. Men det er ikke alle, der drikker.

JUSTINE: Nej, det er du jo et eksempel på nu i dag.

JAN: Ja, ved midnat var det to måneder siden, jeg sidst rørte noget.

JUSTINE: Er det svært nu, når de andre drikker?

JAN: Nej, egentligt ikke. Altså ikke for

mig. Men som jeg siger, jeg tør heller ikke at snuse til en øl endnu. Jeg vil ikke engang tage en alkoholfri, for så kan det være, man falder tilbage igen. Og det er igen viljestyrke. Og motivationen. Den skal også være der. Og har man ikke den, jamen så kan jeg da godt se, at det bliver et kæmpe problem, men så er det jo lige meget, om du er hjemløs.

JUSTINE: Det lyder også til... Altså du nævnte lige to gode mennesker i dit liv, som på en eller anden måde har været med til at give dig et kærligt skub.

JAN: Ja, altså... Jeg har en eks, jeg har

en datter med, og en meget god ven. Havde de ikke taget mig - undskyld jeg siger det - i hoved og røv og fået mig ind til afrusning, så havde jeg nok stadigvæk en gang imellem været i rendestenen.

JUSTINE: Så du har nogle mennesker, der virkelig holder af dig?

JAN: Ja, det hjælper også. Og de er jo ikke hjemløse. Det er venner. Så man kan stadigvæk godt have venner, selvom man er hjemløs.

Mange brugere af Hugs & Food bliver flere timer ved værestedet for at få sig en pause fra gaden. Nogen får desuden tiden til at gå med at spille kort, mens andre får sig et velfortjent hvil.

I følge VIVE's seneste kortlægning af hjemløshed er 77 % af de hjemløse borgere mænd mens 23 % er kvinder.

ET SKAB ER IKKE BARE ET SKAB

LIGESOM ET MÅLTID IKKE BARE ER AT MÅLTID

Af Kirsten Skovlund Asmussen, projekt UDENFOR

Et-to-tre trappetrin ned og man træder ind i et lyst lokale med 72 aflåselige skabe og et bord med to stole, som lægger op til samvær og dialog. Her, i en kælderlejlighed i Københavns indre bydel, ligger projekt UDENFORs "Locker Room", og her imødekommes menneskers behov for simpel opbevaring af ejendele i kombination med socialfagligt arbejde. Locker Room ligger i tilstødende lokaler til Hugs & Food. Det har siden projektets opstart, i 2014, givet en unik mulighed for koordineret hjælp, der både tager hånd om basale behov som et gratis måltid sund, nærende mad samt opbevaring af ejendele og professionel hjælp fra socialarbejdere til diverse problemstillinger. Det er sårbart altid at skulle have alle sine ting med sig. Det er ikke desto mindre vilkårene for mange af gadens

folk. Sovepladser og gemmesteder i det offentlige rum bliver undertiden ryddet, og personer, som sover udendørs, er særligt udsatte for tyveri. Desuden medvirker en hverdag præget af manglende struktur og privatliv tit til forglemmelser og forlæggelser. Projekt UDENFOR ved af erfaring, at det ikke bare er irriterende og besværligt at miste sine genstande – det kan desuden være fatalt. Mens pas og andre identifikationspapirer er nødvendige for at få et arbejde eller en bankkonto, som på sigt kan være med til at ændre en persons livssituation, kan rent skiftetøj og en varm trøje være afgørende for at kunne opretholde en vis hygiejne, undgå sygdomme eller for at kunne klare sig igennem natten. Desuden kan små affektgenstande, som et fotografi eller en fingerring, være af stor

betydning for den enkelte og derfor værd at passe godt på. Følelsen af at eje noget, selv bare en lille ting, kan være helt uvurderligt for et menneskes velbefindende. Denne viden ligger til grund for at projekt UDENFOR, i slutningen af 2014, startede projekt Locker Room med skabsrum til udsatte hjemløse og en fasttilknyttet gadeplansmedarbejder. Formålet er at tilbyde ukompliceret og sikker opbevaring af hjemløses ejendele i samspil med andre socialfaglige indsatser, som f.eks. rådgivning, risikovurdering, skadesreduktion og brobygning til andre aktører - heriblandt Hugs & Food.

Projekt UDENFOR og Hugs & Food er tætte samarbejdspartnere. Har projekt UDENFOR en bruger, der mangler et par støvler i en størrelse,

Formålet med Locker Room er at tilbyde ukompliceret og sikker opbevaring af hjemløses ejendele i samspil med andre socialfaglige indsatser såsom rådgivning, risikovurdering, og brobygning til andre aktører - heriblandt Hugs & Food.

projekt UDENFOR ikke har, så kigger Hugs&Food gerne i deres gemmer – og omvendt. Derudover kan Hugs&Food bruge Locker Room uden for åbningstiden, hvis organisationen har en bruger, som har behov for ekstra fred og ro. Samtidigt kan brugerne i Locker Room nemt gå ind ved siden af til Hugs&Food og få et måltid mad. Samarbejdet fører til en helhedsorienteret skadesreduktion og er med til at den enkelte hjemløses livsbetingelser ikke forværres. Samtidigt erfaringsudveksler medarbejdere i tilbuddene med hinanden, og der sker på den måde en

løbende, uformel opkvalificering af hver socialarbejder. Et skab er ikke bare et skab, ligesom et måltid ikke bare er et måltid. I Locker Room sigter projekt UDENFOR mod at styrke relationen til den enkelte hjemløse bruger. Der arbejdes desuden målrettet med at bryde brugerens sociale isolation ved bl.a. at søge større viden om hans eller hendes hverdag samt via udforskning af, hvordan vedkommende håndterer det kaos og de udfordringer, der ofte følger med livet på gaden. Et skab med personlige ejendele og udstyr til at overleve udenfor kan være

en åbning til at lære hinanden godt at kende, ligesom et måltid mad åbner for socialisering og omsorg. Dette tætte samarbejde mellem Locker Room og Hugs & Food samt kombinationen af de fælles indsatser er med til at forbedre hjemløse gadesoveres levevilkår markant.

Fra januar 2020 bliver Locker Room en integreret del af Hugs & Food. projekt UDENFOR kommer stadig til at facilitere skabene, men selve lokalerne og det nystillede bad kommer til at blive en fast del af Hugs & Foods arbejde med hjemløse.

Fonden projekt UDEFOR kombinerer gadeplansarbejde med indsamling og formidling af viden om hjemløshed og udstødelse. Målgruppen i projekt UDEFORS gadeplansarbejde er mennesker, der udover hjemløshed, kæmper med flere komplekse og sammensatte problemer.

DET MINDSTE VI KAN GØRE ER AT GIVE VORES TID

Nick og Lauren fra England kombinerer deres ferie med at være frivillige hos Hugs & Food

Af Mette Sørensen, journalist

Når vi vinteren igennem længselsfuldt vender kalenderbladene og ser frem til juni og juli, spirer sommerferieplanerne ofte i takt med at temperaturerne stiger og blomsterne springer ud. Hvor skal vi hen i år? Storbyferie i Rom? Trekking i Peru? Charter på Mallorca? Mens de fleste af os bruger ferien på at restituere eller booke oplevelsesferier, kombinerer engelske Nick og Lauren deres ferie med at være frivillige hos Hugs & Food. "Når man har et fuldtidsarbejde eller studerer, kan man let føle, at man fortjener en pause henover sommeren, men det er faktisk

en luksus at have den form for struktur og indtægt, hvor man kan tage fri," forklarer 22-årige Nick, som gerne vil hjælpe nogle af de mennesker, der ikke har mulighed for at trække sig tilbage og holde ferie. "Det mindste vi kan gøre, er at give vores tid," supplerer 20-årige Lauren.

Nick og Lauren sidder i græsset i Ørstedsparken, hvor de tager en pause fra at hjælpe med at servere mad til nogle af de brugere, der kommer hos Hugs & Food. I løbet af sommeren pakker Hugs & Food nemlig den hjemmelavede mad ned

i to Christianicykler og kører hen til parken, hvor de serverer maden i stedet for at servere den indenfor i caféen på hjørnet af Turesensgade og Nansensgade.

Nick og Lauren arbejder også frivilligt med hjemløse i England, men tilgangen er lidt anderledes hos Hugs & Food, end det de er vant til. "En af de ting, der slår mig mest, er det forhold de hjemløse har til hinanden og med Justine og Marie. Det virker mere afslappet og føles som om der er et venskab," siger Lauren.

"Ja, og med et arbejde som det her, er det selvfølgelig vigtigt, at der er en professionel distance. Men

Lauren og Nick fra England har valgt at bruge deres sommerferie på at være frivillige ved Hugs & Food.

I år er sjette gang at Hugs & Food har udeservering i Ørstedsparken i juli måned. Det er desuden anden gang at Nick er frivillig hos Hugs & Food og denne gang har han taget sin kæreste, Lauren, med.

samtidig er det vigtigt, at folk føler sig trygge. Det har vi mistet lidt i England, og der er stadig en anden form for magtstruktur,” forklarer Nick.

”Lige præcis. Og her bliver du opfattet som et almindeligt menneske og ikke som en skør,” fortsætter Lauren.

De to frivillige fornemmer også, at de hjemløse er trygge ved dem, selvom de egentlig er fremmede: ”Vi er jo to nye ansigter, som de hjemløse ikke har set før, men det virker ikke som om, der er ubehag eller frygt forbundet ved vores tilstedeværelse. Eller at de hjemløse har skulle være forsigtige, fordi vi er her. Og det er fordi Hugs & Food allerede har skabt en tryk atmosfære, så de ved, at de kan stole på to nye mennesker, der kommer udefra,” siger Nick og fortsætter:

”Jeg tror også, det hjælper at komme i parken. Så er det ligesom om alle er på samme niveau, frem for hvis man sad indenfor ved separate borde.”

Selvom Nick og Lauren kun har været med til udeserveringen i 10 dage, er det hurtigt gået op for dem, at de har en del til fælles med nogle af brugerne, som kommer fra hele verden.

”En af dem kommer fra Newcastle, som ligger virkelig tæt på, hvor jeg kommer fra. Så ham har jeg meget til fælles med. Og så er der en fyr fra Litauen, der er utroligt nem at snakke med. Måske fordi vi begge to er unge,” fortæller Nick, der ligesom Lauren håber at komme tilbage næste år.

”Det har virkelig været en god oplevelse,” afslutter Lauren.

HER KOMMER TROEN TIL SIG SELV

*Tro og kærlighedsgerninger står i et stadigt og gensidigt
vekselvirkningsforhold til hinanden*

*Af Signe Malene Berg, Natkirkepræst i Vor Frue
Kirke og udvalgsmedlem i Hugs & Food*

Et af de vigtigste kendetegn ved de første kristne fællesskaber var deres indbyrdes omsorgstjeneste for hinanden. Man var hinandens søstre og brødre. Denne gensidige omsorg gjaldt på en lang række områder, blandt andet også, når man spiste, hvor måltidet blev set som et kærlighedsmåltid, hvor hver bragte det, man var i stand til, med til det fælles bord. I dette fælles måltid hørte nadveren til,

da man afsluttede spisningen med at gøre og sige det, Jesus havde gjort og sagt den sidste aften, han spiste sammen med sine disciple, nemlig at tage brødet og vinen, velsigne det og som Jesu legeme og blod sende det rundt om bordet til hver enkelt. Var der mad tilbage, blev det efterfølgende delt ud til dem, som ikke kunne være med fra menigheden. Der var ingen madspild.

Omsorgen for hinanden, i livets op- og nedture og med kærlighedsmåltidet som centrum, blev siden skilt ud som en selvstændig opgave, kirken har overfor særligt sårbare og udsatte mennesker. Det skete, da kristendommen i 380 e. Kr. blev rigskirke i det romerske storrige, og kærlighedsmåltidet og nadveren blev delt i to, hvor kærlighedsmåltidet forstået

Signe Malene Berg er natkirkepræst ved Vor Frue Kirke og står for den årlige juleandagt hos Hugs & Food.

som omsorgstjenesten blev lagt ud til særlige institutioner, der blev oprettet for at bespise de fattige, og nadveren blev til det symbolske måltid ved menighedens gudstjeneste. Denne adskillelse i to, som måltid et sted og nadver et andet sted, har præget omsorgstjenesten i kirken lige siden, da der både er det sociale hjælpearbejde, der ligger ude i forskellige institutioner løstrevet

kirken, og så det omsorgsarbejde, der i mere eller mindre grad udspringer direkte fra kirken selv, fra den enkelte menigheds fællesskab. Den omsorgstjeneste, der udspringer fra kirken selv, har været temmelig reduceret i en dansk sammenhæng, da vi i Danmark især fra midten af 1900-tallet var præget af en teologisk tænkning, der indskrænkede kirkens opgave

til kun at skulle omfatte præstens prædikentjeneste og sakramentsforvaltningen. Diakonien blev set på som en opgave for velfærdsstaten og ellers i øvrigt varetaget af de hjælpeorganisationer, der fandtes til formålet. Denne forståelse af kirkens opgave, der efterlod kirken som en noget plukket høne, er heldigvis under forandring og har været det i

en del år efterhånden. Dette ikke mindst efter at sognemedhjælperne er kommet på banen. Sognemedhjælperne, eller kirkekulturmedarbejderne, er dem, der for størstepartens vedkommende har fået ansvaret for menighedens omsorgstjeneste i dag, og diakonien - som omsorgstjenesten kaldes i det kirkelige sprog - har fået en opblomstring og en slags renæssance. Hvilket er tiltrængt! Spørger vi mennesker i dag, hvad de synes, det vigtigste er, kirken står for, hvad der er kirkens hovedbrand og legitimitet, er mit gæt da også, at rigtig mange vil sige, at det netop er det, kirken gør, for at hjælpe mennesker, der har brug for det. Altså omsorgen for hinanden.

Når jeg som udvalgsmedlem i Hugs & Food har været så heldig at blive inddraget i dele af arbejdet og komme ind i lokalerne, bliver jeg mødt af en atmosfære og stemning, som jeg forestiller mig må være meget lig den, der var på færde ved de kærlighedsmåltider, de første kristne fællesskaber samledes om. Godt nok bliver måltiderne i Hugs & Food ikke afsluttet med, at nadverordene lyder, men udover at der heller ikke her er madspild, skinner det kristne menneskesyn

igennem alt, hvad der gøres, og i den måde, man bliver hilst og mødt på som menneske. I den norske kirke har de defineret diakonien ved at diakoni er evangeliet i handling, og at det kommer til udtryk gennem næstekærlighed, inkluderende fællesskab, værn om skaberværket og kamp for retfærdighed. Det er samme diakonale forståelse og tilgang, jeg oplever virkeliggjort i den omsorg, Hugs & Food giver, for her bliver man ikke mødt af et vi (de stærke givere) som skal tage os af dem, der er i nød (modtagerne). Sådan en offer- og objektgørelse af brugerne ligger Hugs & Food fjernt. Hver og en, som træder ind af døren og ind i lokalerne, bliver i stedet delagtig i et fællesskab karakteriseret af ligeværdighed, af gensidighed og deltagelse, omend deltagelsen er på forskellig vis. Gensidigheden er vigtig at pointere, for den er med til at fastlægge den givne ramme og hvad den kan rumme og indeholde. Værdighed, venlighed, respekt og ordentlighed er de ingredienser, maden bliver lavet med, og det går igen ned til mindste, men vigtige detalje, såsom at der følger en serviet med til maden. Og ikke bare at der følger en serviet med, for det stopper ikke med det at,

men fortsætter til hvordan, for i hvordan, man får servietten, ligger den hele tro og et helt nadverbord. Den er ikke sjustket lagt, men foldet og lagt sirligt ved hver servering. Tro og kærlighedsgerninger står i et stadigt og gensidigt vekselvirkningsforhold til hinanden, og med et citat af kirkereformatoren Martin Luther, er det først i handlingen, at troen kommer 'til sig selv'. Det gør den her.

Hugs & Food er organiseret under Vor Frue Kirke i København og er bl.a. finansieret af midler fra Vor Frue kirke og andre kirker i indre by. Bag Hugs & Food er således et udvalg, der består af repræsentanter fra henholdsvis Vor Frue Kirke, Garnisons Kirke, Helligåndskirken, Trinitatis Kirke og Sankt Petri Kirke.

Arrangement i forbindelse med 20-års fødselsdagen for Natkirken i Vor Frue Kirke den 6. september 2019. Foto: Emil Fritzemeier

Thomas (tv), som er kok i Hugs & Food, er på vej til Sjællandsgadebadet med to brugere som skal i bad. Hugs & Food ligger på hjørnet af Nansensgade og Turesensgade i indre København.

ET TRYGT STED AT TALE OM SVÆRE TING

Jeg oplever, at hjemløshed er forbundet med en masse skyld og skam, og det er ofte der, vi starter, når vi taler sammen

Af Marie Christiansen, socialrådgiver i Hugs & Food

Afskaffelse af en død hund. Anskaffelse af kontanthjælp. Emotionel støtte til en, som har mistet sin bedste ven. Indlæggelser i psykiatrien. Dette er blot nogle af de situationer, jeg oplever i mit arbejde som socialrådgiver hos Hugs & Food, hvor jeg kommer utroligt tæt på nogle af de mest sårbare mennesker i vores samfund. Det er udfordrende og givende på én og samme tid.

For at jeg overhovedet kan gøre mit arbejde, kræver det først og fremmest tillid fra de hjemløse brugere, der benytter stedet. En tillid til at jeg som socialrådgiver kan varetage og håndtere de ting, som bliver fortalt mig og en tillid til at kunne åbne op og

tale ærligt og sårbart om de ting, som er svære - uden at blive dømt. Det kan være smertefulde minder eller nutidige afsavn. Jeg oplever, at hjemløshed ofte er forbundet en masse skyld og skam, og det er ofte der, vi starter, når vi taler sammen. Før vi kan snakke om en eventuel afrusning, kræver det for eksempel, at vi finder ind til, hvorfor vedkommende drikker i første omgang. I de tilfælde, hvor vi taler om eventuel hjemrejse for en af vores udenlandske brugere, er det vigtigt at få afdækket, hvad der er af netværk og familie tilbage i hjemlandet. Det er desuden relevant at undersøge, om netværk og familie overhovedet er interesserede i at have kontakt, da det nogle gange er årevis siden, personen har forladt

landet. Det samme gælder for de danske brugere, vi har, som måske har mistet kontakten til familien. Det er min erfaring at familierne ofte ikke ved, at vedkommende er blevet hjemløs. Desuden kan skammen i forbindelse med at skulle vende tilbage eller at skulle genoptage kontakten - tydeligt mærket af livet på gaden - være enorm. Derfor er det vigtigt for os, at vi skaber trygge rammer, hvor der kan tales om de svære ting.

Dette gør vi blandt andet ved ikke at lægge vores rådgivning i unødigt rigide rammer. Hos Hugs & Food kan brugerne som udgangspunkt ikke booke et møde, og der er ikke faste rådgivningstider. I stedet møder

brugerne bare op, og så finder vi tiden sammen. Der stilles ingen særlige krav til brugerne og der er ingen sanktioner, hvis de ikke overholder vores aftale. Det er udelukkende et tilbud om hjælp til, hvad den enkelte bruger finder vigtigst lige nu og her. I det rådgivningen ikke er systematiseret, oplever vi, at kontakten bliver mere jævnbyrdig og dermed også tillidsfuld. Det kræver dog et stort overblik, når man på den ene side skal sætte tid og ro af til den enkelte og på den anden side skal være med til at drive et værested for 50 brugere dagligt. Det kan være en udfordring, og jeg forsøger dagligt at balancere mellem den enkeltes behov og hensynet til fællesskabet, så de to ting kan forenes, og Hugs & Food kan danne rammerne for et trygt sted at tale om svære ting.

Da jeg for fem år siden afsluttede min socialrådgiveruddannelse, havde jeg ikke forudset en så alsidig jobbeskrivelse. Da jeg startede på uddannelsen, forstod jeg ikke helt, hvad de mente, når de sagde, at vi ville blive eksperter i bredden – ikke i dybden. Det forstår jeg nu, og det er jeg meget glad for i mit daglige arbejde.

Ifølge VIVE's seneste kortlægning af hjemløshed opholder mere end hver tredje hjemløse borger sig på et herberg eller forsorgshjem, lidt over hver fjerde opholder sig hos familie og venner, mens 11% er registreret som gadesovere.

En vigtig del af den sociale indsats er at besøge de hjemløse når de er indlagt, f.eks. i psykiatrien. I visse tilfælde er Marie og Justine det tætteste netværk og det har stor betydning for relationen at kontakten bibeholdes.

Vi oplever, at de hjemløse er særligt udsatte i de kolde vintermåneder, da flertallet overnatter udenfor og ofte får en række følgesygdomme på grund af kulden og det barske liv på gaden.

I hele december måned emmer Hugs & Food af julestemning. Der bliver pyntet op, lavet julebæg og vist julefilm.

JULEN ER HJERTERNES TID — BARE IKKE FOR ALLE

Ved Hugs & Food står ingen udenfor, men bliver budt indenfor i et fællesskab, der kan rumme forskellighed og skæve eksistenser

Af Marie Christiansen og Justine Mitchell

Når julefreden sænker sig og kalenderen viser d. 24. december, fejrer de fleste juleaften sammen med familien eller nære relationer. For mange af de brugere, der kommer fast ved værestedet er dette desværre ikke en mulighed. Måske er kontakten til familien og netværket blevet brudt, måske er der ikke længere nogen familie, måske er Hugs & Food deres tætteste relation på det givne tidspunkt? Derfor holder Hugs & Food juleaften, som et særarrangement for ca. 30 inviterede, hjemløse gæster. Vi oplever, at de hjemløse er særligt udsatte i de kolde vintermåneder, da

flertallet overnatter udenfor og ofte får en række følgesygdomme på grund af kulden og det barske liv på gaden. Dette kan f.eks. være lungebetændelse. De hjemløse lever ligeledes en isoleret tilværelse, hvor ensomhed fylder meget hos den enkelte. Julen kan være en svær tid for mange, men særligt for de mennesker, der ikke har en familie eller et stærkt netværk at fejre helligdagene sammen med. Derfor betyder fællesskabet ved Hugs & Food meget - det er de hjemløses sted, hvor de hører til og hvor de har relationer til de to socialarbejdere. Ved at holde åben juleaften forsøger vi at give de

hjemløse en fælles, positiv oplevelse, som et alternativ fra den hverdag, de kender. Juleaften i Hugs & Food er meget lig en traditionel dansk jul, hvor der er pyntet op med juletræ samt borde med duge og servietter. Der serveres naturligvis et hjemmelavet, traditionelt julemåltid. I år har vi valgt selv at lave maden fra bunden, hvilket også indebærer rødkålen, sovsen og det tilhørende surt til kødet. Således dufter der skønt af julemad, når de hjemløse træder ind ad døren. Det hele er med til at skabe de helt rigtige, hyggelige rammer, og man fornemmer

Hvert år tager Hugs & Food, i samarbejde med projekt UDENFOR, med en gruppe hjemløse ud og fælles årrets juletræ.

umiddelbart, at der er gjort noget helt særligt ud af aftenen. Det er vigtigt for os, at de hjemløse føler sig velkomne, samt at de kan mærke, at vi afholder arrangementet fordi vi har lyst og ikke bare fordi det er vores arbejde. Det er valgfrit om personalet vil arbejde juleaften. Vi oplever imidlertid hvert år stor tilslutning fra frivillige, der kontakter os, fordi de gerne vil have en anderledes juleaften, hvor de gør en forskel - hvor der er brug for de ekstra varme hænder. Vi afslutter aftenen med at spise risalamande og spille julebingo, hvor alle gæster naturligvis får en flot julegave, der er valgt ud fra de behov, vi oplever brugerne har. Det hører sig til med et lille glas alkohol til desserten, så denne særlige aften tilbyder vi vores gæster et glas portvin, og det skaber glæde, fordi det er med til at skabe oplevelsen af normalitet. Vi skåler med sidemanden og ønsker hinanden god jul. Klokkeren 20.00 er middagen slut, og de sidste gæster får et par takeaway bokse med som natmad, inden de skal ud til deres sovested - et sted i byen.

Om helligdage

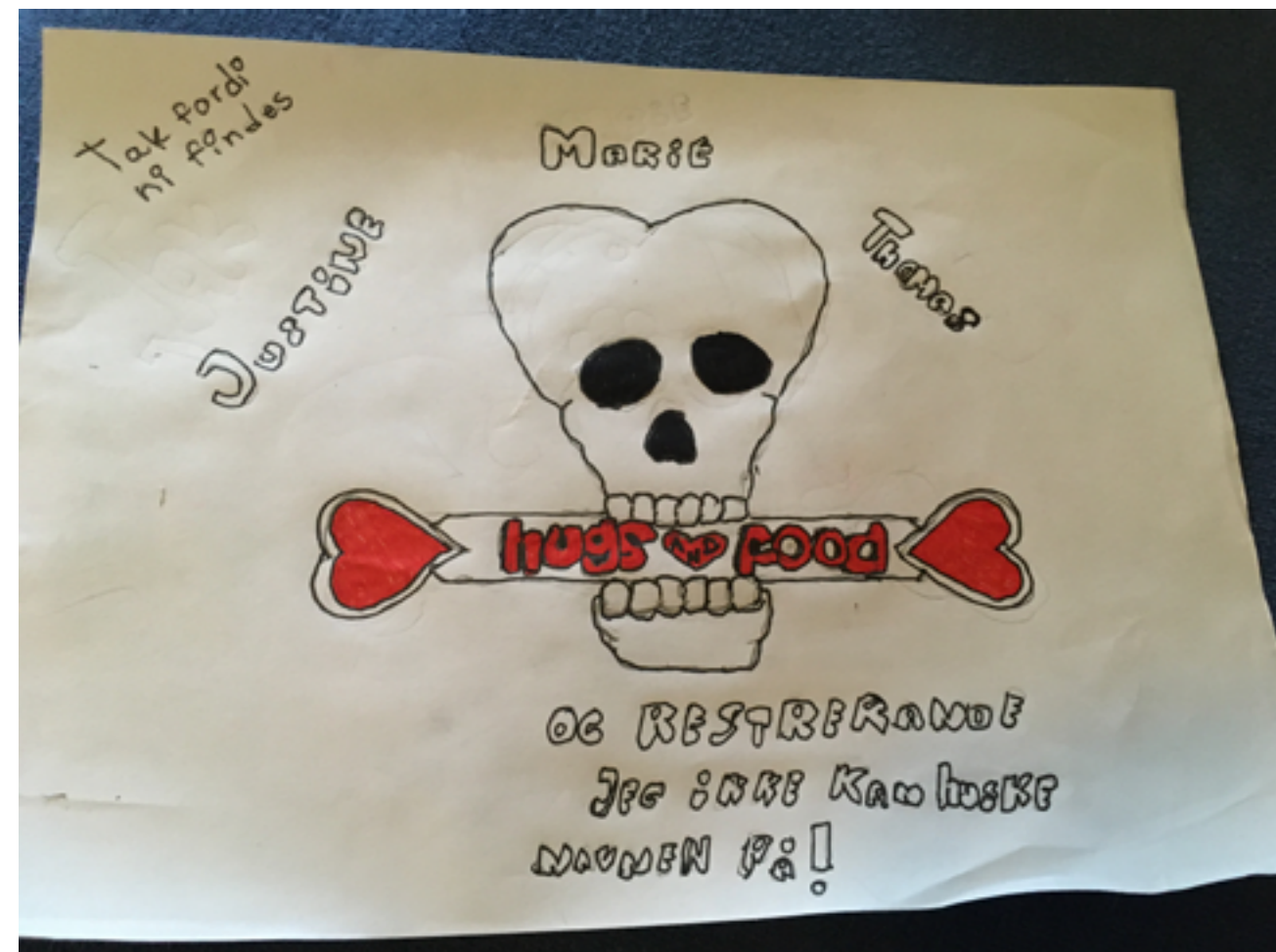
Når de fleste af os har fri, på helligdage, og nyder en velfortjent pause fra arbejdet, er dagene ekstra hårde og udfordrende for de hjemløse, vi arbejder med. Mange sociale

væresteder i København holder lukket, og det kan være svært af skaffe et varmt måltid mad, en kop kaffe eller bare et sted, hvor man kan få en tiltrængt snak. Derfor holder Hugs & Food åbent på alle helligdage, der falder på hverdage, hele året. Vi forsøger desuden, så vidt muligt, at gøre noget særligt ud af helligdagene og fejre danske traditioner. Vi puster æg og laver gækkebreve til påske,. Bager hveder til Store Bededag og skriver julekort til jul. Vi forsøger også at imødekomme de forskellige traditioner, der er i de mange forskellige lande, brugerne kommer fra, som f.eks. at man spiser æggene til påske, i Polen og Litauen, i stedet for at puste dem.

Fællesskabet i Hugs & Food har brug for disse vigtige dage, hvor vi gør lidt ekstra ud af det hele. Det har bl.a. også den betydning, at alle dage ikke blot handler om ren overlevelse for brugerne. Det har stor betydning, at alle dage ikke ligner hinanden og måske glider sammen, men at der engang imellem også sker noget andet. Nogle traditioner ser de hjemløse også ligefrem frem til, og dem der er kommet ved værestedet over en årrække husker årets gang. Vi bestræber os på at være et slags hjem for dem, der ikke selv har et. Dem

der lever på gaden og har brug for de hjemlige rammer, som skaber en følelse af tryghed og genkendelighed – et sted hvor de hjemløse hører til. Ved Hugs & Food står ingen udenfor, men bliver budt indenfor i et fællesskab, der kan rumme forskellighed og skæve eksistenser.

Hvert år holder Hugs & Food juleaften for en større gruppe hjemløse, men for at det kan lade sig gøre, er vi afhængige af økonomisk støtte fra fonde. Støtten varierer år for år og har bl.a. omfattet støtte fra Københavns kommune og Selskabet For Fattiges Juleglæde og i år kommer støtten fra Medarbejdernes Honorarfond i Novogruppen. For støtten har vi kunne afholde julearrangementet samt købe årets julegaver, der bestod af en rygsæk, et bælte og en hue.

Et billede siger mere end tusinde ord. Tegning til Hugs & Food fra en bruger.

Foto: Justin Hummerston
for Augustinus Fonden.

For nogle af brugerne ved
Hugs & Food kan det være
uoverskueligt at spise ved
værestedet. Derfor tilbydes
maden og kaffen også
som takeaway.

Donationer, store som små, gør en mærkbar forskel. Økonomisk støtte kan indbetales på konto i Danske Bank: Reg: 3409 Konto: 00 101 29 729 eller

MobilePay 655 212

så hjælper du os med at hjælpe udsatte hjemløse i København

Hugs & Food
Turesensgade 21, kælderen
1366 København K

hugsandfood.com
facebook.com/hugsandfood
instagram.com/hugsandfood